

Θα κάνουν «τσεκ απ» στον κρατικό μηχανισμό

Ερχονται για «επιθεώρηση» τον Σεπτέμβριο στην Ελλάδα οι εμπειρογνώμονες του ΟΟΣΑ

Ως «μοναδικές ευκαιρίες» για επαναστατικές αλλαγές στη δομή και τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης κρίνονται δύο μείζονος σημασίας γεγονότα που εκτυλίσσονται αυτές τις ημέρες με επικεντρωτή τη μεταρρύθμιση του κράτους. Το πρώτο είναι η κατάρτιση του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης που έχει ήδη ολοκληρώσει η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και το δεύτερο η με-

Ρεπορτάζ
Δ. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ταρρύθμιση των κανονιστικών ρυθμίσεων που προωθείται (ή, πιο σωστά, θα έπρεπε να προωθείται) στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ.

Ηδη οι εμπειρογνώμονες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης από τον προσεχή Σεπτέμβριο, όπως προβλέπει και το σχετικό χρονοδιάγραμμα, αναμένεται να προχωρήσουν σε ένα ιδιόμορφο «τσεκ απ» στον κρατικό μηχανισμό και σε κληρίους τομείς της οικονομίας, στη βάση ενός ειδικού ερωτηματολογίου που έχει αποσταλεί στους δημόσιους οργανισμούς με στόχο να διαπιστωθεί η κατάσταση που επικρατεί στη χώρα μας, κυρίως, στον τομέα των κανονιστικών ρυθμίσεων εν όψει της ένταξής της από το επόμενο έτος σε ειδικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Οργανισμού.

Από την άλλη πλευρά, αποσαφηνίζονται και οι πολιτικές που αναμένεται να ενταχθούν στο Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης οι οποίες αναμένεται να οδηγήσουν τη δημόσια διοίκηση στον επόμενο αιώνα. Επικεντρωτή των πρωτοβουλιών που θα αναληφθούν, όπως έχει αποσαφηνίσει ο υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κυρία Βάσω Παπανδρέου, είναι η παρεχόμενη ποιότητα των υπηρεσιών, η πάταξη της γραφειοκρατίας, ο αποτελεσματικός έλεγχος και η αποκέντρωση αρμοσίων διοικητικών αρχών όπως είναι ο Συνιστάμενος Πολίτης, το ΑΣΕΠ και το Σύμφωνο Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης. «Οι δράσεις που στοχεύουν στην ποιοτική και λειτουργική μεταρρύθμιση της αποκεντρωμένης διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης», αναφέρεται χαρακτηριστικά, «δπλαδθ στην εφαρμογή και εμπέδωση στόχων και κριτηρίων ποιότητας τόσο στις δομές όσο και στις υπηρεσίες που παρέχονται σε περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο αποτελούν το προσφορότερο περιεχόμενο των προτάσεων για ένταξη στο Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης».

Μοναδικές ευκαιρίες για επαναστατικές αλλαγές στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης

Ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης (πρώτος από αριστερά) έχει εκφράσει το ενδιαφέρον του για την ένταξη της χώρας μας στο πρόγραμμα του ΟΟΣΑ, ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Ι. Παπαντωνίου (δευτέρος από αριστερά) είχε αποδεχτεί τις συστάσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, η κυρία Βάσω Παπανδρέου (τρίτη από αριστερά) πρέπει να τις εφαρμόσει

πόσον οι ρυθμίσεις που προωθούνται συμβάλλουν στην ανάπτυξη της οικονομίας και υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον, έχει προσλάβει έξι τονο πολιτικό παρασκήνιο. Κυβερνητικά στελέχη «ερίζουν» για το ποιος θα ασκεί τον έλεγχο της νομοθετικής παραγωγής, ενώ ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης, ο οποίος έχει εκφράσει το προσωπικό του ενδιαφέρον για την ένταξη της χώρας μας στο πρόγραμμα του ΟΟΣΑ, έχει αναλάβει τον ρόλο του διαιτητή. Έτσι, η ευκαιρία αυτή για τη χώρα μας κινδυνεύει να παραμείνει έωλη.

Η ιστορία του θέματος είναι άκρως αποκαλυπτική. Τον Ιούνιο 1997, δηλαδή πριν από δύο ακριβώς χρόνια, ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Γιάννος Παπαντωνίου, όταν εκλήθη κατά τη διάρκεια της συνόδου του ΟΟΣΑ στο Παρίσι να αποφανθεί αν η χώρα μας πρόκειται να αποδεχτεί τις «συστάσεις» του Οργανισμού για τις κανονιστικές ρυθμίσεις, έδωσε θετική απάντηση. Τούτο διότι εκρίνε προφανώς ότι ήταν η «χρυσή ευκαιρία» η Ελλάδα να ευθυγραμμιστεί με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές, κυρίως, χώρες στην

παραγωγή του νομοθετικού έργου, το οποίο εκτός των άλλων για πρώτη φορά ετίθετο στην εξυπηρέτηση της οικονομίας.

Εκτός η σχετική διαδικασία άρχισε να προχωρά με ταχείς ρυθμούς. Εμπειρογνώμονες του ΟΟΣΑ απέστειλαν σε όλες τις χώρες-μέλη ερωτηματολόγια για τη συλλογή δεδομένων σε σχέση με την κανονιστική μεταρρύθμιση.

Τα ερωτηματολόγια ζητούν απαντήσεις για το νομοθετικό καθεστώς και θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις επενδύσεις, τον ανταγωνισμό, την ενέργεια, τις μεταφορές, τις επικοινωνίες, το περιβάλλον, καθώς επίσης και τις παρεμβάσεις που έχουν πραγματοποιηθεί με σκοπό τη μείωση της γραφειοκρατίας.

Τα ερωτηματολόγια αυτά, αφού συμπληρώθηκαν από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες, επιστράφηκαν στον Οργανισμό κατά τη διάρκεια του 1998. Ταυτοχρόνως, η χώρα μας μέσω του πρέσβη στον ΟΟΣΑ κ. Σπύρου Λιούκα αποδέχεται να επιθεωρηθεί από εμπειρογνώμονες του Οργανισμού, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1999, σχετικά με την

πορεία της κανονιστικής μεταρρυθμίσεων. Τελικά, έπειτα από συζητήσεις, τον Μάρτιο του 1999 ο ΟΟΣΑ αποφασίζει η επιθεώρηση της Ελλάδας, όπως και της Ιταλίας και δύο ακόμη χωρών που θα επισκευθούν, να γίνει το πρώτο εξάμηνο του 2000.

Τι σημαίνει αυτό; Απλώς ότι από τον Σεπτέμβριο του 1999 δύο εκπρόσωποι χωρών-μελών του Οργανισμού, μαζί με εμπειρογνώμονες που ορίζει η Γραμματεία του ΟΟΣΑ, αρχίζουν επισκέψεις στα αρμόδια υπουργεία, οργανισμούς και υπηρεσίες με σκοπό τη συλλογή πληροφοριών και δεδομένων για να διερευνήσουν κατά πόσο εφαρμόζονται οι συστάσεις που έχει υπογράψει η Ελλάδα και γενικώς πώς προωθείται η κανονιστική μεταρρύθμιση στη χώρα μας.

Στη συνέχεια θα συντάξουν έκθεση προς τον ΟΟΣΑ η οποία θα συζητηθεί σε έναν περίπου χρόνο, δηλαδή τον Μάρτιο του 2000, στην Ολομέλεια. Τι συνέβη από την ημέρα που ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας κ. Γ. Παπαντωνίου υπέγραψε τις «συστάσεις» τους Οργανισμού

ως σήμερα; Απλώς άνοιξαν οι «ασκοί του Αιόλου» των αντεγκλήσεων και των διαφωνιών μεταξύ των κυβερνητικών στελεχών τα οποία διεκδικούσαν το καθένα ξεχωριστά για τον εαυτό του τον έλεγχο του σχετικού «πακέτου».

Κατ' αρχήν, ο τότε αρμόδιος γι' αυτά τα θέματα, υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Τ. Μαντέλης, ο οποίος υιοθέτησε ασμένως αυτή την πολιτική, κάλεσε στην Ελλάδα την αρμόδια Επιτροπή του ΟΟΣΑ (Public Management PUMA - Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης), με τους εκπροσώπους της οποίας αποφάσισε να επισκευθούν οι διαδικασίες της κανονιστικής μεταρρύθμισης. Ταυτόχρονα, απέστειλε επιστολή προς τον πρωθυπουργό κ. Κ. Σημίτη, με την οποία τον ενημέρωσε για την όλη κατάσταση. Η απάντηση του κ. Σημίτη ήταν η εξής: «Συμφωνώ, συνεννοώ με Κοσμίδη και Παπαδημητρίου, προσοχή να μην καταλήξει η ιστορία σε μια γραφειοκρατική διαδικασία».

► Οι διαδικασίες

Την ίδια τακτική ακολούθησε και ο διάδοχος του κ. Τ. Μαντέλη, ο κ. Σ. Μπένος, ο οποίος όπως και ο προκατόχος του προσπάθησε να επικοινωνήσει με τους κκ. Σ. Κοσμίδη και Γ. Παπαδημητρίου για την προώθηση της όλης υπόθεσης στην οποία, λόγω της φύσης της, εμπλεκόνταν όλα σχεδόν τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ο κ. Κοσμίδης όμως, όπως αφήνεται να εννοηθεί, εμφανίστηκε απρόθυμος να προωθήσει τις σχετικές διαδικασίες. Ο λόγος είναι απλός: Μία σαφή προϋπόθεση που θέτει ο ΟΟΣΑ στις «συστάσεις» του είναι η δημιουργία ενός ειδικού οργάνου που θα έχει υψηλή πολιτική στήριξη και θα αναλάβει να παράγει, να παρακολουθεί την υλοποίηση και να αξιολογεί την πολιτική της κανονιστικής μεταρρύθμισης. Δεν χρειάζεται να είναι κάποιος μάντης ώστε να κατανοήσει ότι η απροθυμία πηγάζει από τις διαφωνίες που έχουν ανακύψει σχετικά με το ποιος θα ασκεί την αρμοδιότητα του ελέγχου.

Η εικόνα που παρουσιάζει η κατάρτιση του Τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης

Η εικόνα που εμφανίζει η κατάρτιση του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης είναι κάπως διαφορετική. Ηδη στο σχετικό πρόγραμμα έχει συμπεριληφθεί μία δέσμη δράσεων που έχει ως επικεντρωτή της τη βελτίωση της «ποιότητας» των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη «διοίκηση για τον πολίτη», όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά. Τα μέτρα καλύτερου μάλιστα όλο το φάσμα της διοίκησης καθώς επίσης και της

αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα, πρόκειται για έργα που θα παρέχουν την ευχέρεια στους πολίτες να αποκοτούν πρόσβαση στα κέντρα λήψης των αποφάσεων και στη διεκπεραίωση των διοικητικών υποθέσεων, απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών με τη χρήση της τεχνολογίας, δηλαδή την εισαγωγή της πληροφορικής σε ολόκληρο το εύρος του Δημοσίου και την αντίστοιχη ανάπτυξη του ανθρώ-

πινου δυναμικού και δικτύωσης των περιφερειακών, νομαρχιακών και δημοτικών υπηρεσιών καθώς και των υπουργείων. Για την υλοποίηση αυτών των παρεμβάσεων έχουν προβλεφθεί προγράμματα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού, δηλαδή κατάρτισης και εκπαίδευσης, νομοθετικές παρεμβάσεις με στόχο την προσαρμογή του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και δημιουργία της ανάλογης υποδομής.

Συμπέρασμα